

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 29.06.2023 r.

Znak: ZPS-3.431.12.24.2023.KC-Ś

**Pani
Marzena Podzińska
Burmistrz Pyrzyce**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniu 12 czerwca 2023 r. przeprowadzona została kontrola w trybie uproszczonym w Gminie Pyrzyce. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibach Urzędu Miejskiego w Pyrzycach oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach, mieszczących się przy Placu Ratuszowym 1.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia Nr 94/2023 z dnia 9 czerwca 2023 r. w składzie: Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Małgorzata Andraszkiwicz – starszy inspektor wojewódzki.

Przedmiotem kontroli była analiza doniesień medialnych w sprawie podejrzenia znęcania się nad 1,5 rocznym dzieckiem przez jego matkę i jej konkubenta.

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji oraz wyjaśnień udzielonych przez dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach oraz asystenta rodziny.

Akta kontroli str. 1 – 2

Działalność Gminy Pyrzyce w zakresie objętym kontrolą oceniam negatywnie³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie analizy dokumentacji prowadzonej przez asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego.

Podczas kontroli dokonano następujących ustaleń.

(treść wystąpienia opisującą szczegółowe informacje o rodzinie wyłączono z publikacji)

Zgodnie z art. 304 § 1 k.p.k.⁴ „każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję (...)”, natomiast w § 2 ww. przepisu czytamy, że „instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa”. Zatem każdy obywatel ma społeczny obowiązek zawiadomić o popełnieniu przestępstwa, natomiast instytucje państwowe i samorządowe mają obowiązek prawny. Jeżeli obowiązek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa jest obowiązkiem prawnym, to osoba, która go nie dopełniła, podlega odpowiedzialności karnej, a często także dyscyplinarnej.

Co więcej, funkcjonariusz publiczny, nie dopełniając ww. obowiązku, popełnia przestępstwo wynikające z art. 231 § 1 k.k.⁵ oraz dodatkowo podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Z kolei ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie⁶ w art. 12 ust. 1 określa, że „osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora”.

Krzywdzenie dziecka to każde działanie lub bezczynność jednostki lub instytucji i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności umniejsza prawa dziecka i zakłóca jego optymalny rozwój.

Na koniec należy podkreślić, że za organizację pracy ośrodka odpowiedzialność ponosi jego dyrektor. Asystent i pracownik socjalny, którzy współpracowali z rodziną podlegali bezpośredniemu nadzorowi kierownika Działu Pomocy Środowiskowej. Analiza dokumentacji i pracy zarówno asystenta rodziny, jak i pracownika socjalnego pokazuje, że nadzór ten był co najmniej niewystarczający.

Akta kontroli, str. 3 – 168

Podsumowanie ustaleń kontroli:

1) stwierdzone nieprawidłowości:

– nierzetelne prowadzenie dokumentacji asystenta rodziny, w tym:

- szczątkowe informacje na temat dzieci, ich rozwoju, funkcjonowania w rodzinie, stanu zdrowia – jedyne informacje ograniczone zostały do stwierdzenia „dzieci zdrowe, zadbane”,
- brak informacji na temat relacji panujących w rodzinie, sposobu sprawowania opieki przez matkę,
- brak informacji na temat obserwacji poczynionych podczas takich czynności, jak zabawa, kąpiel, karmienie,
- brak informacji dotyczących relacji pomiędzy, a dziećmi, pomimo że, asystent wskazał na sprawowanie przez niego opieki pod nieobecność klientki,

⁴ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.).

⁵ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.),

⁶ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.).

- szcątkowe informacje o stanie zdrowia, pomimo jego sytuacji zdrowotnej (.....),
- niewystarczające informacje na temat stanu psychicznego matki, który ma istotny wpływ na funkcjonowanie rodziny,
- działania ośrodka nieadekwatne do bieżącej sytuacji rodziny, w tym:
 - brak działań po powzięciu informacji o stosowaniu przemocy przez wobec,
 - brak działań po powzięciu informacji o podejrzeniu stosowania przemocy przez wobec,
 - brak współpracy asystenta z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
 - czas spędzony przez asystenta w środowisku zamieszkania klientki nieadekwatny do opisanych przez niego działań,
 - brak współpracy poszczególnych pracowników ośrodka, pod opieką których znajdowała się rodzina (pracownik socjalny i asystent),
 - brak właściwego nadzoru nad sposobem wykonywania swoich obowiązków przez asystenta,

2) przyczyny stwierdzonych uchybień nieprawidłowości:

- brak wystarczającej wiedzy merytorycznej i kompetencji asystenta rodziny,
- zaniedbania,
- niewłaściwa organizacja pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach,

3) skutki stwierdzonych uchybień nieprawidłowości:

- niewystarczająca wiedza na temat bieżącej sytuacji rodziny,
- niewystarczające wsparcie rodziny,
- zagrożenie dla zdrowia i życia dzieci,

4) osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości:

- Burmistrz Pyrzyc,
- dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach,
- pracownicy ośrodka,

5) uprawnienia jednostki kontrolowanej:

- zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz §14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

6) wpis w książce kontroli: 1/2023

7) wystąpienie otrzymują:

- Burmistrz Pyrzyc,
- a/a.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powstała „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego,

atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności”.

Z uwagi na powyższe wydaję dla Gminy Pyrzyce

zalecenia znaczące:

- 1) podejmować działania zabezpieczające dzieci w sytuacji zagrożenia ich zdrowia lub życia,
- 2) podejmować działania wobec rodzin adekwatnie do występujących w nich problemów,
- 3) współpracować z podmiotami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,

zalecenia zwykłe:

- 1) dokumentację rodzin prowadzić w sposób rzetelny,
- 2) organizować pracę Ośrodka Pomocy Społecznej w Pyrzycach w taki sposób, aby zapewnić stałą i ścisłą współpracę pomiędzy poszczególnymi jego pracownikami,
- 3) sprawować bieżącą kontrolę nad pracownikami podmiotu organizującego pracę z rodziną.

W przypadku braku zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

.....
Zespół inspektorów:

.....
Pracownik na zwolnieniu

.....
Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....
Na oryginale właściwe podpisy.